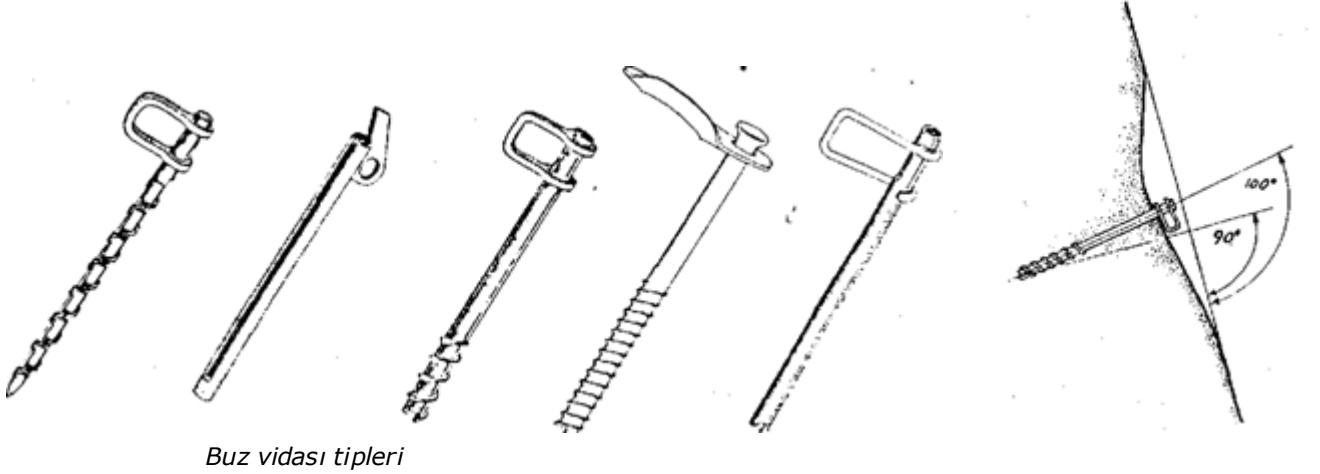

BUZDA EMNİYET SİSTEMLERİ

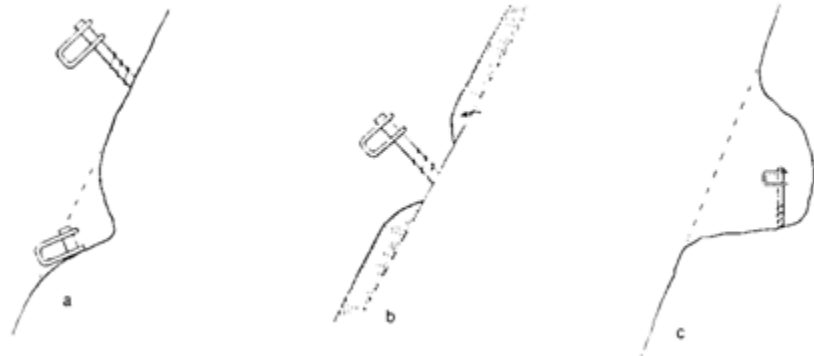
Buzda kullanılan emniyet sistemleri genellikle kar emniyet sistemlerinden daha sağlam ve güvenli olurlar. Buzda emniyet almak için en çok kullanılan malzeme buz vidalandır. Bunun dışında buz babası ve buz vidası bağıda (Abalakov bağı) emniyet noktası olarak kullanılır.

Buz Vidaları

Buz vidaları eğime dik eksene 10° lik açı yapacak şekilde yerleştirilir. Bir başka ifadeyle yüklenme yönündeki açı 100° olmalıdır. İdeal bir yerleştirmede buz vidası dibine kadar gömülü olacak şekilde buza sokulur.

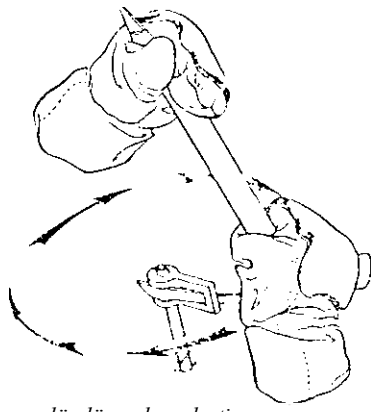

Buz vidalarının içi boştur. Bu nedenle buza zarar vermeden ve daha kolay yerleştirilirler. Bayları ve diş aralıkları farklı olan çeşitli buz vidaları vardır. Bunlar buzun sertliğine ve kalınlığına bağlı olarak seçilip kullanılırlar. Yerleştirmek oldukça kolay olmasına rağmen iki elinde kullanılmasını gerektirir. Bunun için eğer varsa önce yüzeydeki gevşek ve gevrek buz temizlenmelidir. Sonra vidanın ucu için bir çentik açılır ve elle döndürülerek biraz sokulmaya çalışılır. Ancak buz çok sertse bu işlem vidaya çekiçle vurularak yapılmalıdır. Her iki şekilde de vida artık elle döndürülemeyecek kadar zorlamaya başladığında buz çekicini ya da kazmasını bir levye olarak kullanıp vida döndürülür. Burada dikkat edilecek husus bir zorlanma olduğunda döndürmeyi kesmektir. Çok yüksek olasılıkla vida kayaya değmiştir. Zorlamaya devam edildiğinde buz vidası ve buz zarar görecektir. Vidayı takarken karşılaşılan zorlanmanın bir diğer nedeni de buzdaki bir kar katmanı ya da bir hava boşluğudur ki bu da vidayı emniyetsiz bir hale getirir.

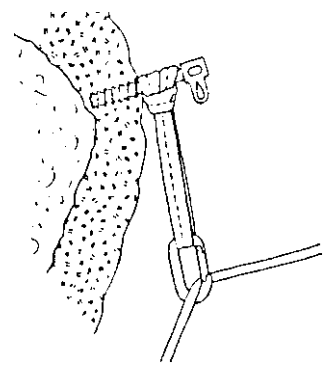

Buz vidası yerleştirmede buz yüzeyinin hazırlanması

a) Sert yüzeyde; b) Yumuşak ya da bozuk tabakanın temizlenerek; c) Çok çürük yapıda yerleştirme

Buz vidasını döndürerek yerleştirme

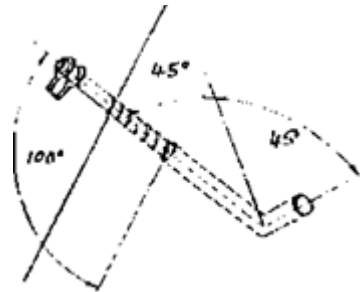

Kaya üstündeki buza yerleştirme

Buz vidalarını çıkartmak için tersine döndürmek yeterlidir. Bunu yapmadan önce çekiçle vidanın üzerine biraz vurarak gevşemeyi sağlamak daha doğru olacaktır. Çıkarılan vidanın içindeki buz temizlemek gerekir. İçi dolu olan vidanın kullanılabilmesi mümkün değildir. İçte kalan buz daha ince bir vidayla, bir metal çubukla çıkartılabilir. Ancak bu her zaman, özellikle de çok soğuk koşullarda mümkün olmaz. Bu durumda yapılması gereken, vidayı vücuda yakın tutarak ya da üzerine sıcak nefes vermek suretiyle buz eritip gevşetmek ve sonra hafifçe vurarak düşürmektir. İki vida kullanıldığında, buzun zarar görmemesi ve buz üzerindeki yükün dağılmasını sağlamak amacıyla vidalar bir metre aralıklı ve 45° lik açıyla gömülmelidir. Aynı hizada biri ötekinin yatay ya da dikey üzerinde olan sikkeler buzı kırmaya yatkındırlar.

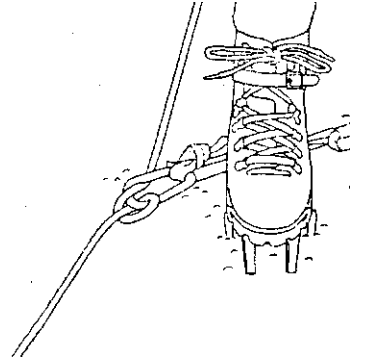
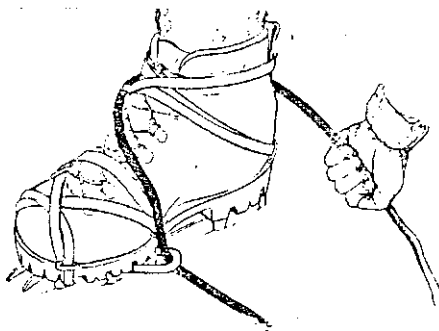
Buz Vidası Bağı (Abalakov bağı)

Buz vidası ile buzda " V " şeklinde bir tünel açılarak elde edilir. Bunun için buz vidası dik eksene 10°, yana da 45° ya da 60° bir açı yapacak şekilde sokulur. Çıkarılır ve aynı açılarla iki delik arasında " V " şekilli bir tünel oluşturabilecek şekilde diğer taraftan sokulur. Çıkarıldıktan sonra bir perlon ya da ip bu tünelden geçirilir ve iki ucu birbirine bağlanır. Tünel açmak için geniş bir burgu ve perlonu takmak içinse bir tel kullanmak işi kolaylaştıracaktır, (altta)

Bot - Buz Vidası Emniyeti

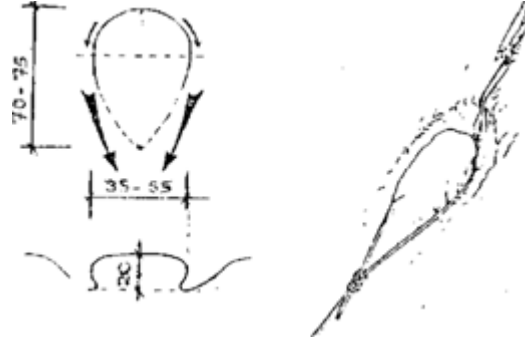
Buz vidasını gömdükten sonra buna takılan karabinadan ip geçirilir. Ayakla vidanın üzerine basılırken botun etrafından dolaştırılan ipten emniyet alınır. Koşullara göre emniyet yarım kazıkla da sağlanabilir.

Bot - Buz Vidası emniyetine örnekler (yukarıda)

Buz Babası

Kazmanın gagasıyla damla şeklinde çentik açılır. Daha sonra bu yeterli derinliğe kadar kazılır. Damlanın kısa çapı 35 - 55 cm, uzun çapı ise 70-75 cm, derinliği ise 20 cm kadar olmalıdır. Buz babası hazırlarken kazmayla buza zarar vermemeye dikkat etmek gerekir. Geçirilecek olan perlon ya da ipin kaymasını önlemek için üstte düzgün bir çıkıntı oluşturmak gerekir.

İp Birliği

Buz çatlaklarının bulunduğu çok eğimli olmayan arazilerde uygulanan bir emniyet yöntemidir. Düşme ve kayma riskinin yüksek olduğu tırmanışlarda bu yöntem kullanılmamalıdır. Böyle bir tırmanışta yapılması gereken sabit emniyet sistemleri kurmak olmalıdır. İp birliği iki ya da üç kişiden oluşmalıdır. Daha çok sayıda kişinin bağlanacağı bir ip birliğinin güvenliği çok azalacaktır. Üç kişilik bir ip birliğinde ipin ortasından sekizli bir düğüm ile dağcılardan biri emniyet kemerine bağlanır. Yaklaşık 8-10 metrelik aralıklarla diğer dağcılarda aynı şekilde ipe girerler ve ipin uçlardaki fazlalığını toplayarak üzerlerine alırlar. İp dağcılarının aynı tarafında ve bir düşme ya da kayma durumundaki yönün aksi tarafında olmalıdır. Ekipteki birinin düşmesi durumunda diğerleri hemen kazmalarıyla yatarak ipi sabitlerler. Emniyet almanın gecikmesi durumunda koşullara göre kayma hızlanacağı için durdurma çok daha zorlaşabilecektir. Bunun için ip birliğinde yürürken çok dikkatli olmalı ve sürekli gözle takip etmelidir. Sis ve yoğun yağış nedeniyle görüşün azaldığı durumlarda düşen kişinin bağırarak arkadaşlarını uyarması şarttır.

İkili ip birliğinde ipe bağlanma aralığı 15 m. kadar olmalıdır.

Buzulda İstasyon

Standart bir istasyon , iki buz vidası ile oluşturulur. İlk vida, bel ve göğüs arasında bir hizada buza yerleştirilir. Kilitli karabina takılır ve tırmanan dağcı, emniyet kemerine bağlı olduğu tırmanış ipinden kendi emniyetini tam kazık ile alır.

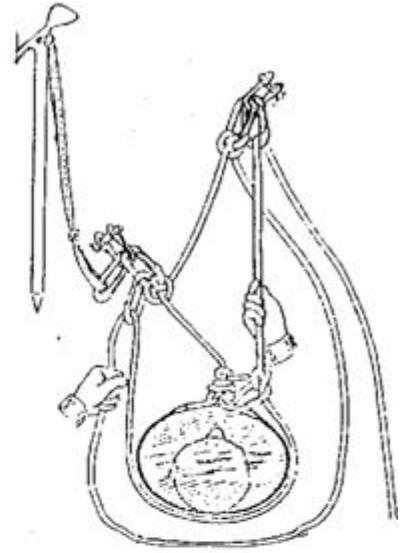
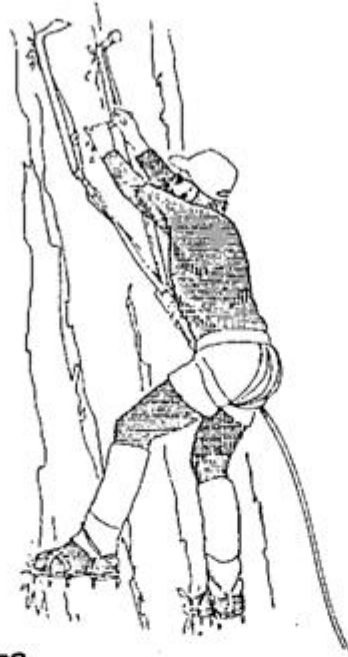
Emniyet alındıktan sonra, bileğe bağlı olarak buzda takılı duran kazmadan çıkılır ve kazma bir bir karabina ile buz vidasına bağlanır. Aşağıya emniyette olduğu bildirilir.

İkinci vida, ilk vidanın 60-80 cm. çaprazında ve üzerinde bir yere yerleştirilir. Kilitli karabina takılır. İlk vidaya tam kazık ile bağlı olan tırmanış ipi aynı şekilde ikinci vidaya da bağlanır. Bu iki vida arasında kalan ip gevşek olmamalıdır.

Sonra, ikinci vidaya bir başka karabina daha takılır. Tırmanan dağcıya giden ip bu karabinanın arasından geçirilir.

Emniyet, yarım kazıkla ya da belden olmak üzere iki yöntemle alınır. Belden emniyet, tam dinamik, yarım kazık ise daha az dinamik bir emniyettir.

Yarım kazık, emniyet kemerinden ya da doğrudan ikinci vidadaki karabinadan alınabilir. Belden emniyet alınması durumunda ilk vidayla birlikte, emniyet kemerinde karabina akılır. İp bunlardan geçirilmek suretiyle emniyet alınır.

Buz vidası yerleştirme

